

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0217U003645

Державний реєстраційний номер: 0117U004075

Відкрита

Дата реєстрації: 13-06-2017



1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Вивчення структури популяції бичка кругляка в Азовському морі

Початок етапу: 08-2016

Закінчення етапу: 12-2016

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Державна установа Інститут морської біології НАН України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 03534529

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Адреса: Одеса, 65011, вул. Пушкінська, 37

Телефон: (048)7250918

E-mail: imb@nas.gov.ua

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Державна установа Інститут морської біології НАН України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 03534529

Адреса: Вул. Пушкінська, 37, м. Одеса, Одеська обл., 65011, Україна

Підпорядкованість: Національна академія наук України

Телефон: 380677147721

Телефон: 380487250918

E-mail: imb@nas.gov.ua

WWW: <http://www.imb.odessa.ua/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 52 - договір з вітчизняною організацією (органами місцевої ради, фондом, асоціацією, концерном тощо)

КПКВК:

Напрямок фінансування: 2.7 - інше (госпдоговірна тема згідно з договором № ЗН-16 від 05.08.2016 р. між Приватним підприємством Група науково-промислових досліджень)

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7722 – кошти підприємств, установ, організацій України

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 30 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Вивчення структури популяції бичка кругляка в Азовському морі

Назва роботи (англ)

The study of the structure of the Neogobius melanostomus population in the Azov Sea

Реферат (укр)

Звіт про НДР: 27 с., 18 рис., 4 табл., 13 джерел. Об'єкт дослідження – структура популяції бичка кругляка в Азовському морі. Мета роботи – з'ясування розмірно-масової, вікової та статеві структури популяції бичка кругляка в Азовському морі. Методи досліджень – польові спостереження, стандартні іхтіологічні методики, комплексний статистичний аналіз. Результати та їх новизна. Досліджено структуру популяції бичка кругляка в Азовському морі. Встановлено значне зменшення середніх розмірів особин згідно співставлення результатів інших досліджень. В уловах бичкової драги за весь період досліджень зустрічалися особини самців з середніми розмірами 10,6 см та масою 22,0 г, а самиці мали значно менші розміри, які в середньому становили 9,2 см та 13,2 г. За результатами дослідження встановлено, що в уловах драги відмічається 4 вікові групи, але у різні місяці досліджень їх співвідношення мало певні відмінності. Для статеві структури бичка кругляка відмічається певна стабільність, яка близька до співвідношення самців до самиць на рівні 1 до 1. Разом з тим є певні сезонні коливання, які спричинені нерестом та природною смертністю самців. Зменшення середніх розмірів бичка кругляка може мати ряд негативних наслідків, а саме: зменшення середніх розмірів, а відповідно й співвідношення вікових груп, буде призводити до зменшення відсотку нерестуючих особин, що стрімко призведе до зниження чисельності; малі розміри особин призводять до зменшення улову на одне промзусилля, що потребує більшої кількості заметів для досягнення планованого обсягу промислового вилучення. У зв'язку з специфікою знаряддя лову це призводить до майже тотального руйнування донних біоценозів. Значне зростання офіційних промислових уловів, на фоні значних обсягів ННН рибальства, може призвести до підризу чисельності популяції бичкових риб. Ключові слова: бичок кругляк, структура популяції, Азовське море, промисел, ННН рибальство.

Реферат (англ)

Research report: 27, 18 Figure 4 Table 13 sources.... The object of study – the population structure of the Neogobius melanostomus in the Azov Sea. Purpose – to clarify the size-mass, age and sex structure of the population Neogobius melanostomus in the Azov Sea. Research Methods – field observations, the standard ichthyological methods, a comprehensive statistical analysis. The results and their novelty. Investigated Neogobius melanostomus population structure in the Azov Sea. Based on the comparison the results of other studies, we recorded a significant reduction in the average size of individuals. In epy goby dredge catches. for the entire study period. registered male individuals with an average size of 10.6 cm and a average weight of 22.0 g, while females had a significantly smaller size, 9.2 cm and 13.2 g. In result of research was found 4 age goby groups in the catches dredge, but in different months of research their relationship had some differences. For sex structure bull logs indicated a certain stability, which is close to the ratio of males and females at the level of 1 to 1. At the same time there are certain seasonal fluctuations due to natural mortality and spawning males. Reduction of medium-sized bull logs may have a number of negative consequences, namely: – reduction of medium size, and thus the ratio of age groups, will lead to a decrease in interest nerestuschihsys individuals. This, in turn, will lead to a rapid decrease in the number; – small size of individuals contribute to the reduction of catch for one commercial gain. It requires a more marked for achievement of the planned volume of commercial extraction. In connection with the specifics of fishing gear, this leads to an almost total destruction of benthic biocenoses. Significant growth of official commercial catches, on the background of significant volumes of IUU fishing can lead to the destruction of the goby fish population abundance . Keywords: round goby fish, the population structure, Azov Sea, fishing, IUU fishing.

Індекс УДК: 597, 597.585.1:639.2.052(262.54)

Коди тематичних рубрик НТІ: 34.33.33

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Показники розмірно-масової, вікової і статтевої структури популяції бичка кругляка в Азовському морі.

Назва продукції (англ): The study of the structure of the *Neogobius melanostomus* population in the Azov Sea

Очікувані результати: поліпшення стану навколишнього природного середовища

Галузь застосування: Міністерство охорони навколишнього природного середовища України, НАН України, природоохоронні інспекції України.

Опис продукції (укр): Представлено звіт про НДР: 27 с., 18 рис., 4 табл., 13 джерел. Об'єкт дослідження - структура популяції бичка кругляка в Азовському морі. Мета роботи - з'ясування розмірно-масової, вікової та статтевої структури популяції бичка кругляка в Азовському морі. Методи досліджень - польові спостереження, стандартні іхтіологічні методики, комплексний статистичний аналіз. Досліджено структуру популяції бичка кругляка в Азовському морі. Встановлено значне зменшення середніх розмірів особин згідно співставлення результатів інших досліджень. В уловах бичкової драги за весь період досліджень зустрічалися особини самців з середніми розмірами 10,6 см та масою 22,0 г, а самиці мали значно менші розміри, які в середньому становили 9,2 см та 13,2 г. За результатами дослідження встановлено, що в уловах драги відмічається 4 вікові групи, але у різні місяці досліджень їх співвідношення мало певні відмінності. Для статтевої структури бичка кругляка відмічається певна стабільність, яка близька до співвідношення самців до самиць

Соціально-економічна спрямованість НТП:

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: -

Виробник продукції: ДУ ІМБ НАН України

Споживачі продукції: ДУ ІМБ НАН України

Перспективні ринки: Україна

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

1. Дирипаско О.А., Заброда П.Н., Бажан А.А. Бычки Азовского моря и перспективы устойчивости запасов в условиях интенсивной эксплуатации ресурса // Сборник научных трудов НИАМ. - 2012. - С. 75-89. 2. Звіт про науково-дослідну роботу моніторинг і підтримка біологічного різноманіття Молочного лиману та прилеглої зони Азовського моря. - Мелітополь. 2000. - 124 с. 3. Изергин Л.В. Экологические основы применения искусственных рифов для воспроизводства азовских бычков: дис... канд. биол. наук: 03.00.01 / Изергин Леонид Владиславович ; Всероссийский НИИ морского рыбного хозяйства и океанографии. - М., 2000. - 195 л. - Библиогр.: л. 155-175 4. Костюченко В.А. Биология и динамика численности бычка-кругляка Азовского моря.: Автореф. дис... кан. биол. наук. - М., 1964. - 20с. 5. Костюченко В.А. Состояние запаса и перспективы промысла азовских бычков // Рыбное хозяйство. - 1958. - №9. - С. 14-17. 6. Правдин И.Ф. Руководство по изучению рыб. - М.: Пищевая промышленность, 1966.- 374 с. 7. Чугунова Н.И. Руководство по изучению возраста и роста рыб. - М.: Изд-во АН СССР, 1959. - 164 с. 8. Янковский Б.А. О биологии размножения некоторых азовских бычков (сем. Gobiidae) // Гидробиологический журнал. - 1966. - Том II. - № 6. - С. 48-52. 9. Bertalanffy L. A quantitative theory of organic growth // Human Biol. 10. - 1938. - P. 181-213. 10. Hexly J. Problems of relative growth. - L., 1922. - 276 p. 11. Munro J.L., Pauly D. A simple method for comparing the growth of fishes and invertebrates // ICLARM Fishbyte 1(1). - 1983. - P. 5-6. 12. Pauly D. On the interrelationships between natural mortality, growth parameters and mean environmental temperature in 175 fish stocks. // J. Con. Int. CIE 39(2). - 1980. - P. 175-192. 13. Sparre P., Venema C.S. Introduction to tropical fish stock assessment. P. I: Manual // Rome: FAO Fish. Tech. Pap. Rev. № 306/1, Rev. 2. - 1998. - 407 p.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 27

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Демченко В.О.

Ткаченко М.Ю.

Керівник організації:

Александров Борис Георгійович

Керівники роботи:

Демченко Віктор Олексійович

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ



Юрченко Т.А.